

Co-funded by
the European Union

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ТА ЦІННОСТІ У РЕГУЛЮВАННІ АУДИТУ ТА НЕЗАЛЕЖНІЙ АУДИТОРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

2026

SNAU

University that
studies life

15.06.2026 14.30 EEST

*Альвіна
ОРЕХОВА*

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Практичне заняття 6

Незалежність аудитора та запобігання конфлікту інтересів у європейській практиці

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

1. Аналіз ситуацій конфлікту інтересів

Ситуація А.

Клієнт (суспільно значиме підприємство) запрошує ключового аудиторського партнера на святкування 10-річчя компанії. Вартість заходу значно перевищує звичайні ділові витрати. Аудитор відмовляється, але директор компанії наполягає, що це “знак поваги до багаторічної співпраці”.

Запитання для обговорення:

- Чи допустимо прийняти таке запрошення?
- Які положення статті 22 Директиви 2006/43/ЄС порушуються?
- Як задокументувати цю ситуацію в робочих документах?

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

1. Аналіз ситуацій конфлікту інтересів

Ситуація Б.

Аудиторська фірма надає послуги зі стратегічного консультування та розробки системи внутрішнього контролю для банку, який є одночасно клієнтом з аудиту.

Запитання для обговорення:

- Які види неаудиторських послуг заборонені Регламентом ЄС для суспільно значимих підприємств?
- Чи існує загроза самоперевірки? Обґрунтуйте.
- Чи можна надавати такі послуги за умови попереднього схвалення комітетом з аудиту?

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

1. Аналіз ситуації конфлікту інтересів

Ситуація В.

Головний бухгалтер великої публічної компанії, яку ви перевіряєте, повідомляє вам, що через рік планує звільнитися та розглядає можливість працевлаштування у вашій аудиторській фірмі.

Запитання для обговорення:

- Чи є це загрозою незалежності? Якщо так, то якою саме?
- Які дії має вжити аудиторська фірма згідно з вимогами щодо періоду "охолодження"?
Зверніть увагу на різницю між key audit partner та іншими членами команди.
- Чи впливає на ситуацію той факт, що головний бухгалтер не є фінансовим директором?

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

2. Case-Study

Скандал Wirecard та питання моделі оплати

Скандал із Wirecard (2020) став поворотним моментом у європейському дискурсі про незалежність аудиторів. Однією з ключових проблем було визначено саму модель оплати, де клієнт платить аудитору за перевірку власної звітності, а це створює внутрішній конфлікт.

Завдання:

Прочитайте запропоновану тезу:

"Компанії не повинні безпосередньо платити своїм аудиторам. Замість цього компанії мають перераховувати кошти до загального аудиторського фонду, а аудит оплачуватиметься з цього фонду".

Питання для дискусії:

- Як, на вашу думку, така зміна моделі оплати вплинула б на загрозу власного інтересу?
- Які практичні виклики ви бачите у впровадженні цієї моделі (незалежність фонду, критерії призначення аудитора тощо)?
- Чи існують чинні європейські норми, які частково вирішують проблему "платить той, кого перевіряють"? (Згадайте обмеження на гонорари за супутні послуги на рівні 10% у Регламенті ЄС).

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

3. Правовий казус

Ключовий партнер з аудиту підписує контракт з аудитованою компанією про перехід на посаду фінансового директора. Контракт підписано **12 липня 2024 року**, одразу після підписання аудиторського висновку. Проте фактичний вихід на роботу відбувається лише **1 вересня 2024 року** (після публікації звітності). Чи є це порушенням?

Завдання:

Надайте юридичну відповідь:

- Коли саме настає момент порушення “ періоду охолодження” (згідно зі статтею 22а Директиви 2006/43/ЄС)?
- Обґрунтуйте свою позицію.

Підказка: Чи впливає факт підписання контракту до закінчення аудиту на сприйняття незалежності?

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

4. Затвердження неаудиторських послуг

Комітет з аудиту великої публічної компанії розглядає пропозицію своєї аудиторської фірми надати послуги з Due diligence у зв'язку з планованим злиттям. Згідно з Регламентом ЄС, ці послуги заборонені без попереднього дозволу національного регулятора аудиту.

Ролі:

Голова комітету з аудиту - має забезпечити незалежність аудиту, але розуміє, що ця фірма знає бізнес найкраще.

Фінансовий директор - хоче швидко і дешево провести Due diligence, наполягає на “перевіреному партнері”.

Представник аудиторської фірми - пояснює, чому вони можуть надати цю послугу без шкоди для об'єктивності.

Завдання для групи:

Проведіть засідання комітету з аудиту. Ухваліть рішення, враховуючи:

- Пряму заборону надання певних послуг (згідно з Регламентом).
- Необхідність отримання попереднього дозволу від регулятора.
- Аргументи за і проти збереження “незалежності в очах громадськості”.

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!!!

ВЕБ СТОРІНКА проекту	https://projects.snau.edu.ua/eustrust/
Команда проекту	https://projects.snau.edu.ua/eustrust/proiekt-ta-komanda/komanda-proiektu/